higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT

INLEIDENDE REKENAARPRAKTYK N4

20 NOVEMBER 2018

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 14 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AAN ALLE MERKERS VAN INLEIDENDE REKENAARPRAKTYK N4

1. INSTRUKSIES VIR MERKFOUTE

Dit is baie belangrik vir merkers om die volgende instruksies te volg wanneer skrifte gemerk word.

- Gebruik 'n **ROOI pen vir akkuraatheidsfoute** – trek 'n diagonale lyn dwarsoor die fout.
- Gebruik 'n **BLOU pen vir manipulasiefoute** – trek 'n kruisie langs die fout EN dui die nommer aan. Elke manipulasiefout kan slegs **EEN KEER** gebruik word, maar kan wel vir 'n soortgelyke fout iewers anders in die vraag gebruik word indien dit nie alreeds gebruik is waar dit toegeken is nie.
- Penaliseer met een punt per akkuraatheidsfout, maar herhaalde foute kan tot 'n maksimum van **TWEE** keer per vraag gemerk word.
- 'n Akkuraatheidsfout wat alreeds gepenaliseer is in deel A van 'n vraag, word nie weer in deel B gepenaliseer nie, maar net in rooi omkring.
- Selfs al is 'n vraag alreeds ingesleutel (V1A OF deel B van 'n vraag), moet dit steeds vir akkuraatheidsfoute nagegaan word, aangesien die kandidaat dit weer kon ingesleutel het, of die lektor kon insleutelfoute gemaak het met die insleutel daarvan, waarvoor die studente gepenaliseer word.
- Dui die punte regs onder in die hoek van die bladsy binne-in die diagram aan. Maak seker dat die punte korrek oorgedra word!
- Nasieners moet hulle voorletters en van langs die totale punt van alle antwoordstelle skryf waarvoor hy/sy eis, bv. 150 antwoordstelle.
- Elke nasiener moet sy voorletters skryf langs elke vraag wat hy/sy merk.
- Alle woordverwerkingstotale word in ROOI geskryf en die sigbladtotale word in BLOU geskryf op elke vraag EN ook op die voorblad.
- Elke afdeling se punte word bymekaar getel op die voorblad en die twee afdelings word dan bymekaar getel vir 'n totaal uit 200.

LET WEL:

- Kandidate word nie gepenaliseer vir ekstra spasies by justering nie, behalwe waar daar duidelik te veel spasies is. Gebruik die manipulasiepunt vir letterspasies hiervoor.
- Kandidate word gepenaliseer met EEN akkuraatheidsfout indien 'n ê of ë uitgelaat is.
- Indien 'n vraag nie voltooi is nie, merk dit asof dit voltooi is. Die kandidaat verloor die meeste/alle punte vir akkuraatheid en vir manipulasie wat toegeken is vir die gedeelte wat nie ingesleutel is nie.

Kopiereg voorbehou

- Akkuraatheidsfoute word soos volg bereken: EEN punt vir die EERSTE VYF aanslae en daarna EEN punt vir elke TIEN aanslae. Dit geld vir alle teks wat uitgelaat is of verkeerdelik ingevoeg is.

- Indien daar geen eksamennommer/vraagnommer by 'n vraag is nie, **-2 akkuraatheidsfoute asook alle toepaslike manipulasiefoute**.

2. EKSTRA FOUTE WAT VIR DIE TOTALE ANTWOORDSTEL AFGETREK WORD

Punte word afgetrek vir algemene foute wat in die vraestel as 'n geheel gemaak word. Hierdie foute word op die voorblad van die antwoordstel aangedui in blou en word slegs een keer afgetrek. Hierdie punte word van die totale punt afgetrek voor die persentasie bereken word: 135 – 3

132
200

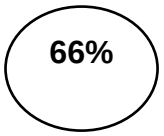

- Die boonste kantruimte is meer as 8 reëls van die bokant van die bladsy.

- Meer as een uitdruk per vraag is ingegee OF V1A is gedruk en ingegee. **X PO**

- Uitdrukke is nie in die korrekte volgorde geplaas nie. **X seq**

3. ALGEMENE FOUTE

- Daar moet 'n punt na 'n paragraafnommer wees. Indien nie, **-1 akkuraatheidsfout**.

- Indien dit nie aangedui is nie, moet kandidate 2 letterspasies na 'n paragraafnommer ooplaat. Paragraafnommers moet teen die linkerkantruimte belyn word.

- EEN of TWEE letterspasies kan na 'n punt/dubbelpunt/kommapunt gelaat word, maar dit moet deurgaans dieselfde wees. Indien nie, penaliseer vir letterspasies.

- **Geen leesteken/letterspasie** aan die einde van 'n sin mag onderstreep word wanneer 'n onderstreepopdrag gegee word nie. Die kandidaat verloor dan die punt vir onderstreep.

- Indien 'n kandidaat die eksamennommer en vraagnommer twee keer ingevoeg het (bv. in die kopskrif asook die voetskrif), **-1 akkuraatheidsfout**.

- Indien die font in die kopskrif/voetskrif verskil – IGNOREER.

- Let asseblief daarop dat party kolleges 'n ekstra nommer in die kopskrif/voetskrif invoeg wat die stasienommer aandui – IGNOREER.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A: WOORDVERWERKING [100]

VRAAG 1B

EKSAMENNOMMER **1. eksamenno links, V1B regs** V1B

8. linkerkantruimte 5.08 cm/2" (bladsy een alleen)

9. regterkantruimte 5.08 cm/2" (bladsy een alleen)

7. ∧ **KAAPSTADSE WATERKRISIS**

10. bk
11. vetdruk
12. sentreer

13. ǂ

Die droogte in die Wes-Kaap sedert 2015 het tot 'n ernstige watertekort in die streek gelei wat veral die inwoners van Kaapstad raak. **14. stet**

[Ondanks waterbesparingsmaatreëls, word voorspel dat damvlakke tot kritieke lae vlakke sal daal en die stad maak planne vir **Dag Zero**, wanneer die munisipale watertoevoer grootliks afgesluit sal word. As dit gebeur sal Kaapstad die eerste groot stad sonder water wees. **15. NP** **16. vetdruk**

2. r/afstande
3. letterspasies
4. bk/ok
5. font/fontgrootte
6. enige ander fout
(vetdruk/kurs/o/streep/just/ens)

17. bladsybreuk

18. 1. BEVOLKINGSAANWAS

19. voeg no in **21.** bk **20.** 2 letterspasies **22.** onderstreep

23.

Kaapstad se bevolking het gegroei van 2.4 miljoen inwoners in 1995 tot 'n geraamde 4.3 miljoen in 2018, wat 'n toename van 79% binne 23 jaar verteenwoordig terwyl die opgaardamme se vermoë in dieselfde periode met slegs 15 persent gestyg het. In 2016/2017 het 64.5 persent van die behuisingskomplekse gegaan, terwyl 3.6 persent na informele nedersettings gevloei het.

25. keep paragraaf in **24.** trs

7/18. 2. LAE WINTERREËNVAL

26. voeg no in **10/21.** bk **27.** 2 letterspasies **28.** onderstreep

13/23.

Periods of low winter rainfall in 2000/2001 and 2003/2004 resulted in water restrictions being imposed. In 2007, the city implemented a 10-year water demand management strategy, which has successfully kept the annual consumption at or below the 1999 level despite ongoing population growth.

25. keep paragraaf in

7/18. 3. STOORKAPASITEIT: DAMME

19/26. voeg no in **10/21.** bk **20/27.** 2 letterspasies **22/28.** onderstreep

13/23.

In 2009 is die opgaarvermoë van die damme wat water aan Kaapstad voorsien met die voltooiing van die Bergrivierdam met sewentien persent van 768 miljoen kubieke meter tot 898 miljoen kubieke meter verhoog. Ondanks die verhoogde stoorkapasiteit het die Departement van Waterwese en Bosbou voorspel dat die stad teen 2019 weens die groeiende vraag nog meer waterbronne nodig sal hê.

29. voluit

25. keep paragraaf in

A	M	T
2	27	29

[29]

VRAAG 2A

EKSAMENNOMMER **1. eksamenno links, V2A regs** V2A

Waterwys Wateropgaar glo dat elkeen die reg het op skoon water om te drink en vir huishoudelike doeleindes. Ons doel is om aan ons klante die middele te voorsien om hul wateropberging voorraad te bestuur, selfs in tyd van droogte.

‡

Om dit te kan doen bied ons 'n wye reeks waterstoortenks wat spesifiek ontwerp is om aan elke klant se spesifieke behoeftes en beskikbare spasie te voldoen. Water word dan bestuur deur reënwater vir huishoudelike doeleindes te gebruik.

‡

Ons doen dit deur waterbestuuroplossings spesifiek vir jou huis te ontwikkel. Deur seker te maak ons produkte voldoen aan gesondheids- en veiligheidsregulasies. Deur kwaliteitprodukte te verskaf wat lank sal hou. Deur die bestuur van waterhulpbronne in die hande van ons klante te plaas. Deur ons klante selfvoorsienend te maak in tye van droogte.

2. r/afstande
3. letterspasies
4. bk/ok
5. font/fontgrootte
6. enige ander fout
(vetdruk/kurs/o/streep/just/ens)

A	M	T
6	3	9

(9)

VRAAG 2B

2. r/afstande
3. letterspasies
4. bk/ok
5. font/fontgrootte
6. enige ander fout (vetdruk/kurs/o/streep/just/ens)

EKSAMENNOMMER

1. verander na 2B V2B

8. bk
9. vetdruk
10. sentreer
12. kursief
13. regsbelyn

7. **WATERWYS WATEROPGAAR**

11.

14. *Wateropgaar wat pas by jou behoeftes!*

15. 16. kursief

Waterwys Wateropgaar glo dat elkeen die reg het op skoon water om te drink en vir huishoudelike doeleindes. Ons doel is om aan ons klante die middele te voorsien om hul wateropberging te bestuur, selfs in tyd van droogte.

17. skrap voorraad

11/15.

7/14. MISSIE: 18. bk 19. onderstreep

20. 1.5 reëls
21. justeer

11/15.

Om dit te kan doen bied ons 'n wye reeks waterstoortenks wat spesifiek ontwerp is om aan elke klant se spesifieke behoeftes en beskikbare spasie te voldoen. Water word dan bestuur deur reënwater vir huishoudelike doeleindes te gebruik.

11/15.

24/25. nuwe reëls
26. enige kolpunte
27. 2 letterspasies
28. keep korrek in

7/14. VISIE: 18. bk 19. onderstreep

11/15.

22. voeg : in
23. bk Deur

Ons doen dit:

- Deur waterbestuuroplossings spesifiek vir jou huis te ontwikkel.
- Deur seker te maak ons produkte voldoen aan gesondheids- en veiligheidsregulasies.
- Deur kwaliteitprodukte te verskaf wat lank sal hou.
- Deur die bestuur van waterhulpbronne in die hande van ons klante te plaas.
- Deur ons klante selfvoorsienend te maak in tye van droogte.

11/15.

29. kopieer hoofopskrif (dieselfde formaat)

WATERWYS WATEROPGAAR

A	M	T
3	27	30

(30)
[39]

VRAAG 3

EKSAMENNOMMER V3

1. eksamenno links, V3 regs
2. r/afstande
3. letterspasies
4. bk/ok
5. font/fontgrootte
6. enige ander foute (vetdruk/kurs/o/streep/just/ens)
7. linkerkantruimte 3.81 cm/1.5"
8. gesp hfls
9. kursief
10. belyn
11. ╪
12. bk
13. vetdruk
14. ╪
15. d/r
16. korrekte datum, enige datumformaat
17. bk
18. vetdruk
19. loop aan
20. onderstreep
21. vetdruk
22. onderstreep
23. belyn
24. stet
25. kursief
26. sentreer

M E M O R A N D U M

AAN: Inwoners van Kaapstad

VAN: Kaapstadse Stadsraad

DATUM: 20 November 2018

IS: ╪VRYSTELLING VAN WATERBEPERKINGS

Sodat water doeltreffend gespaar word, is alle klante in die munisipaliteit onderworpe aan waterbeperkings. Vlak 6B-waterbeperkings is van 1 Februarie 2018 van krag. Vermy Dag Zero en gebruik 50 liter of minder per persoon per dag.

LET WEL:

Uitsonderings word slegs in spesiale omstandighede gemaak. Individuele aansoeke word op meriete van die saak beoordeel en moet van stawende dokumentasie vergesel wees.

Om aansoek te doen vir spesiale vrystelling van die voorwaardes soos uiteengesit in die riglyne oor waterbeperking, gebruik die aansoekvorm Spesiale Vrystelling van Waterbeperkings.

Die voltooide vrystellingsvorm kan hier ingegee word:

Instapsentrums:	08:00–16:00 (weeksdae)
OF	
E-pos dit na:	water@capetown.gov.za

Inwoners wat geldige redes het vir hoër waterverbruik (soos meer as *vier* mense wat permanent op die eiendom bly of mediese redes) moet 'n beëdigde verklaring saamstuur.

Dankie vir die samewerking in hierdie verband.

Saam kan ons 'n verskil maak!

A	M	T
8	24	32

[32]

TOTAAL AFDELING A: 100

AFDELING B: SIGBLAD [100]

VRAAG 4A

EKSAMENNOMMER **1. eksamennommer links, V4A regs** V4A

Grootste damme	Mei 2017	Mei 2016	Mei 2015
Bergrivierdam	32,4	27,2	54
Onder-Steenbras	26,5	37,6	47,9
Bo-Steenbras	56,7	56,9	57,8
Theewaterskloofdam	15	31,3	51,3
Voëlvleidam	17,2	21,3	42,5
Wemmershoekdam	36	48,5	50,5

2. rye
3. letterspasies
4. bk/ok
5. font/fontgrootte
6. kolomwydte
7. foutiewe posisie
8. EEN portretbladsy
9. enige ander foute (vetdruk/kurs/o/streep/just/ens)

A	M	T
4	5	9

(9)

VRAAG 4B

EKSAMENNOMMER

1. verander na V4B

V4B

10. kolom B **WES-KAAPSE WATERVOORSIENINGSTELSEL**

11. bk
12. vetdruk

13. Oop reël

14. *Watervlakke as persentasie van totale damkapasiteit*

15. kursief

16. Oop reël 17. 10/14/17.

18. bk
19. vetdruk
20. sentreer
21. bereken
22. kopieer

GROOTSTE DAMME	MEI 2018	MEI 2017	MEI 2016	MEI 2015	VERHOGING IN 2018
13/16. Oop reël					
Bergrivierdam	51,6	32,4	27,2	54	19,2
Onder-Steenbras	36,6	26,5	37,6	47,9	10,1
Bo-Steenbras	93,1	56,7	56,9	57,8	36,4
Theewaterskloofdam	11	15	31,3	51,3	-4
Voëlvleidam	15,8	17,2	21,3	42,5	-1,4
Wemmershoekdam	45,3	36	48,5	50,5	9,3
13/16. Oop reël					
10/14/17. **TOTALE KAPASITEIT (persentasie)**	**253,4**	**183,8**	**222,8**	**304**	

12/19. vetdruk

2. reëls
3. letterspasies
4. bk/ok
5. font/fontgrootte
6. kolomwydte
7. foutiewe posisie
8. EEN landskapbladsy
9. enige ander foute (vetdruk/kurs/o/streep/just/ens)

23. bereken 24. kopieer

25/26. horisontale lyne

A	M	T
2	22	24

(24)
[33]

VRAAG 5A

EKSAMENNOMMER **1. eksamennommer links, V5A regs** V5A

Naam: Datum:
Rekeningnr.: Verw.:

tenk	kapasiteit (liter)	aantal bestel	bedrag R
Vertikale tenk	200		
	500		
	1000		
Horisontale tenk	50		
	150		
Onderwatertenk	200		
	500		
	1000		
Polidromtenk	900		

2. rye
3. letterspasies
4. bk/ok
5. font/fontgrootte
6. kolomwydte
7. foutiewe posisie
8. EEN portretbladsy
9. enige ander foute

(vetdruk/kurs/o/streep/just/ens)

A	M	T
4	5	9

(9)

VRAAG 5B

EKSAMENNOMMER

1. verander na V5B V5B

10. *WATERWYS WATEROPGAAR* 11. bk 12. kursief
13. Oop reël

14. kol. C **FAKTUUR** 15. bk 16. vetdruk

18.

Naam: J. Smythe **Datum:** 10/14/18. 20 November 2018

19. vetdruk 17. Oop reël 16/19. vetdruk 20. voluit, skrap .

Rekeningnr.: SM2436 **Verwysing:** R6/18/7980

13/17. Oop reël 10/14/18.

TENK	*KAPASITEIT (LITER)*	*PRYS*	*AANTAL BESTEL*	*BEDRAG R*
Vertikale tenk	200	1400		
	500	1950	2	3900
	1000	2650		
Horisontale tenk	50	850	10/14/18.	
	150	1350	3	4050
Onderwatertenk	200	1550		
	500	2200		
	1000	3100		
Polidromtenk	900	3450	1	3450
TOTAAL	11/15. bk 16/19. vetdruk			11400
10/14/18. **BTW @ 14%**				1596
TOTALE BEDRAG VERSKULDIG				12996

11/15. bk 21. kursief 22. regsbelyn
23. bereken
24. kopieer
25. bereken
26. bereken
27. bereken

2. rye
3. letterspasies
4. bk/ok
5. font/fontgrootte
6. kolomwydte
7. foutiewe posisie
8. EEN landskapbladsy
9. enige ander fout (vetdruk/kurs/o/streep/just/ens)

28/29. horisontale lyne

A	M	T
2	25	27

(27)
[36]

VRAAG 6A

EKSAMENNOMMER **1. eksamennommer links, V6A regs** V6A

WATERWYS WATEROPGAAR **13. bk**

Proefbalans soos op 30 Junie **10. vetdruk**

	Debiet	*Krediet*	**11. kursief** **12. sentreer**
BALANSSTAATAFDELING			
Kapitaal		4900000	
Kapitaaluitgawe	45000		
Rekeninge	65000		
Bank	4063700		
	4173700	**4900000**	**10/14. vetdruk**
	17. bereken	**18. bereken**	
NOMINALE REKENINGAFDELING			
Verkope		153700	
Lone en salarisse	870000		**15. skrap 'Huurinkomste'**
Advertensies	5920		
Skryfbehoeftes	980		
Herstelwerk		4700	
Verbruiksgoedere	7800		
	884700	**158400**	
	19. bereken	**20. bereken**	
TOTAAL	**5058400**	**5058400**	
	21. bereken	**22. kopieer**	

16. bk / 14. vetdruk

13/16. bk / 10/14. vetdruk

13/16. bk / 10/14. vetdruk

2. rye
3. letterspasies
4. bk/ok
5. font/fontgrootte
6. kolomwydte
7. foutiewe posisie
8. EEN portretbladsy
9. enige ander fout (vetdruk/kurs/o/streep/just/ens)

23/24. horisontale lyne

A	M	T
6	20	26

(26)

VRAAG 6B

EKSAMENNOMMER **1. verander na V6B** V6B

WATERWYS WATEROPGAAR

Proefbalans soos op 30 Junie

	Debiet	*Krediet*
BALANSSTAATAFDELING		
Kapitaal		4900000
Kapitaaluitgawe	45000	
Rekeninge	65000	
Bank	4063700	
	=SUM(B8:B10)	=SUM(C7)
	OF =B8+B9+B10	**OF** =C7
	6. formule	**7. formule**
NOMINALE REKENINGAFDELING		
Verkope		153700
Lone en salarisse	870000	
Advertensies	5920	
Skryfbehoeftes	980	
Herstelwerk		4700
Verbruiksgoedere	7800	
	=SUM(B15:B19)	=SUM(C14:C18)
	OF =B15+B16+B17+B19	**OF** =C14+C18
	8. formule	**9. formule**
TOTAAL	=B11+B20	=C11+C20
	10. formule	**11. formule**

2. kolomwydte
3. foutiewe kolomme/selle
4. EEN portretbladsy
5. GEEN *fit to page*

A	M	T
0	5	5

(5)
[31]

TOTAAL AFDELING B: 100
GROOTTOTAAL: 200

Kopiereg voorbehou